Հատը 3 եւ կէս գրուշ

ԹԱՆԱՐԷՆ

Թերթս տար 10 թրք. ոսկեղրամ
Վեցամսեայ 3.50 »
Առանձին. տեղ. 4 ոսկի
Վեցամսեայ 2.50 »
Եւրոպ եւ Պարսկ. 1 անգլ. ոսկի

ԱԶԴԱՐԱՐ

ՇԱԲԱԹ
8 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1927

Հասցէ՝ «AZTAG»
Journal Armenien
B. P. 587
Beyrouth—Liban

Ա. Տարի — Կը հրատարակուի Հինգշաբթի եւ Շաբաթ օրերը — Թիւ 62

Խմբագրական

ԹԻՒՐՔԻՈՅ ԲԱԺԱՆՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

Բ.

Քէմալական թիւրքիոյ արդի վարիչները շատ յաւ գիտնին թէ ինչ դէմ նիւթուող դաւադրութիւններն ու թիւրքիան բաժանելու նոր ծրագիրները։ Եւրոպական թերթերը այդ մասին զանազան հրատարակութիւններ ըրին և գաղտնի ծրագիրներ ու դաւադրութիւններ հրապարակեցին։ Եւ ըստ դ'ասնագիտակներ շրջանակներու մէջ տիրող զրոյցներու Մուսթաֆա Քէմալ յուսահատած, վերջերս մեծ ճիգ թափած և բազուկի փորձեր կատարած է բարեկամական դաշինք կնքելու համար Իտալիոյ և Ցունաստանի հետ և նոյն իսկ խոստացած՝ հողային զիջողութիւններ ընել։ Այդ զրոյցներու համաձայն, Մուսթաֆա Քէմալ փորձած է Մուսոլինիին հետ համաձայնութեան գալ և առաջարկած՝ մէկ միլիոն իտալական գաղթականներ ընդունիլ Իզմիրի այն հողերուն վրայ, ուր գտնուող յոյները փոխանակութեան Թրակիոյ թիւրքերուն հետ։

Միւս կողմէ ամիսներէ իվեր Մուսթաֆա Քէմալ ամէն ջանք ի գործ դրաւ Պալքանեան Լոքարնո մը ստեղծելու, բայց իր թափած ճիգերը ապարդիւն մնացին։ Ցունաստանն ու Իտալիան ոչ միայն չուզեցին բարեկամանալ և համաձայնութեան փորձեր ընել թիւրքիոյ հետ, այլ օրէ օր նոր պատրաստութիւններ տեսան և նոր թշնամիներ ստեղծել ջանացին թիւրքիոյ դէմ։

Իր հայրենիքին և իր աթոռին սպառնացող վտանգի անխուսափելիութիւնն ու մեծութիւնը գիտցող Մուսթաֆա Քէմալ, ճանաչահատ, երէկուան ոխերիմ թշնամիին՝ Անգլիոյ սպաւիրեալ և պատ մը իր յարաբերութիւնները խզուած պահեց սովիէթ Ռուսիոյ հետ։ Անգլիան գոնէ առժամապէս հաճեցաւ թիւրքիոյ այդ ընթացքէն և երկդիմի քաղաքականութեան սը հետեւիլ սկսաւ։ Մէկ կողմէ Իտալիոյ ու Ցունաստանի տենդագին պատրաստութիւններուն ի տես, քաջալերեց զանոնք, միւս կողմէ ալ սպառնաց թիւրքիոյ՝ հեռու մնալ սովիէթ Ռուսիոյէն։

Այժմ Անգլիան, թէպէտ ներքնապէս հաճայն Ցունո—Իտալական յարձակողական ծրագրին, ամէն ճիգ կը թափէ երկարաձգելու այդ ծրագրի գործադրութիւնը, սպասելով պատեհ առիթի մը։ Ի հարկէ Անգլիան մտահոգող միակ պատճառը ռուսական վտանգն է։ Ան կը վախնայ որ թիւրքիան սովիէթ Ռուսիոյ գիրկը կը նետուի և այդ պարագային հարկ կ'ըլլայ հաւաքական պատերազմ մը։ Սակայն իրերը կ'ընթանան այնպիսի ճանապարհով մը, որ Իտալիան ու Ցունաստանը հաւանական չէ որ ետ կենան և երկարաւեն սպասեն գալիք «պատեհ առիթին»։

Երբ Անգլիան հաստատի որ Ցունաստանի և Իտալիոյ կատարելիք արշաւանքը թիւրքիոյ վրայ անշարժութեան մէջ պիտի պահէ Ռուսիան և ան բաժանուած պիտի մնայ թիւրքիայէն, ոչ միայն պիտի քաջալերէ անոնց նուաճողական ծրագիրները, այլ նաև պիտի օժանդակէ ամէն կերպով։

Եւ հեռու չէ այդ գալիք «պատեհ առիթը»։ Վերջերս թիւրքերու լոլշեվիկ բրօբակատին առիթ ու ձեռք առած խլատ միջոցներն ու ձերբակալութիւնները չափազանց զայրացուցած են ռուսները և պարտադրած՝ թշնամական քայլեր առնելու թիւրքիոյ դէմ։ Այսօրուան մեր հեռագիրներու բաժնին մէջ արդէն Լոնտոնէն հաղորդուող հեռագիր մը կը պարզէ թրքо—ռուսական յարաբերութեանց ձգտած վիճակը։

Ուրեմն կարելի է եզրակացնել. մեծ տէրութիւնները սակայն կարկած են թիւրքիոյ բաժանումը որ անխուսափելիօրէն պիտի գործադրեն մօտաւոր ապագայի։

Մինչ եւրոպական տէրութիւնները կը ծրագրեն բաժնել ի. թենց մէջ Փոքր Ասիոյ եզերքները, անդին աւելի կը ծաւալի քրտական շարժումը և նոր նուաճումներ կը կատարեն ամբողջ սահմաններուն վրայ։ Ինչպէս կը հաղորդէ մեր թղթակիցը, շարժումը կ'սպառնայ մեծ ծաւալ ստանալ։ 1925ի դէպքերու հետևանքներէն դաս առած, քիւրտերը առանց աճապարելու, նոր իրուած են իրենց համրանքի վերակազմութեան և ընդհանուր ծրագրի մը պատրաստութեան։

Անկասկած որ քիւրտերը պիտի ի՛օթափեն աշիրէթական հոգեբանութիւնը և ուշ կամ կանուխ մէկ ճակատ կազմելով ներսէն պիտի չախչախեն Քէմալը։

Ամէն պարագայի տակ ուրեմն, այսօրուան թիւրքիան հանգիստ չունի և թէ՛ ներսէն և թէ դուրսէն ենթակայ է բաժանման վտանգին։ Չիկայ հող մը այս երկնքի տակ որ ընդունի բարբարոս ապգէ և օգտուի անոր բազուկէն։

Սակայն ուրեմն Փոքր Ասիոյ եզերքները, որոնց տէրերը անհաշիւ կ'սպասեն պատեհօրերու. քիւրտ ժողովուրդը տարի ներէ ի վեր ազատագրութեան կռիւ կը մղէ և ուշ կամ կանուխ անպատճառ պիտի տիրանայ իր անկախութեան. ընդդիմադիր ներու հոծ բանակ մը ներսէն կը կրծէ թիւրքիոյ ողնաշարը և յարմար ժամանակի կ'սպասէ. թիւրքիոյ մէջ գտնուող զանազան փոքր ժողովուրդներ անվստահելի են և ենթակայ՝ հարաւ ծանքի. ինքնամեկուսի դիրք բռնել սկսած են իր դրացի երկու տէրութիւններն ալ։

Եւ այս բոլորը ցոյց կուտան որ թիւրքիոյ մահավճիռը գրուած է։

ՔՐՏԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐԸ

(Սեփական Թղթակցութիւն)

ԽԼՐՏՈՒՄՆԵՐ ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ՔԻՒՐՏ ԱՇԻՐԷԹՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

ՊՈՒԹԼԻՍ ՔԱՂԱՔԸ ԳՐԱՒՈՒԱԾ

ՄՕՏԿԱՆ ԵՒ ՈՒԷՇԿՕՏԱՆ ՔԻՒՐՏ ԱՇԻՐԷԹՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ

ԷՐԶՐՈՒՄԻ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԳՐԱՒՈՒԱԾ

ՄԵԾ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ ԱՐԱՐԱՏԻ ՇՈՒՐՋԸ. ՕՍՄԱՆ ՆՈՒՐԻ ՓԱՇԱՆ, 8000 ԶՕՐՔՈՎ ՊԱՐՏՈՒԱԾ

ԵՒ 500 ՄՊԱՆԵԱԼ ԹՈՂՆԵԼՈՎ ՆԱՀԱՆՋԱԾ

ԲԱՑԱԶԻՏ ԳՐԱՒՈՒԱԾ

ԹԻՒՐՔԵՐԸ ԵՐԿՈՒ ՕԴԱՆԱՒՈՎ ՄԱՍՆԱԿՑԱԾ ԵՆ ԿՈՒԻՆԵՐՈՒ, ՈՐՈՆՔ ՎԱՐ ԱՌՆՈՒԱԾ ԵՆ.

26 Քիւրտ աղջիկներու բռնաբարումն

ու բազմաթիւ կտրուած գլուխներ

Ապստամբութիւն Լազիստանի մէջ

Ժամանակէ մը ի վեր Պարսկական Սօուճ Բուլաքի շրջաններուն մէջ խլրտումներ կային, Պարսկական քիւրտ աշիրէթներուն մէջ. կը կարծուի թէ անոնք աջակցութիւն կ'ըստանան թիւրք բոլշեւիկեան ուժերէն։ Պարսիկ կառավարութիւնը մեծաքանակ ուժ կենդրոնացնելով՝ ըստ երևոյթին հանգարտեցուցած է խռովարար քանակցութիւններով, և խստութեամբ զօրահրամանատարութիւնն կենդրոն հրաւիրելով ապուսաղ աշիրէթներու պետերը երդում կարնուոր պարագլուխներ և քանի մը երկրորդական ղեկավարներ ձերբակալուած և Թաւրիզ տանելով բանտարկած է։ Ձերբակալուած պետերու եղբայրը իր ցեղերով անմատչելի լեռներ բարձրացած կ'ը գասէ հետևանքին։ Քիւրտ աշիրէթները բացարձակապէս մերժած են զինաթափ ելլալ։ Լարուած վիճակ կը տիրէ Միրտէշտ-Սօուճ Բուլաքի շրջանները մէջ, ուր քիւրտերը իրենց կիսանկախ դրութիւնը կը պահեն։

Օգոստոս 25էն սկսած են մեծ ծաւալով շարժումներ թիւրքական քրտերուն մէջ։ Մօտկան և Ուէշկոտան աշիրէթները յարձակած են Պիթլիս քաղաքի վրայ և տիրած են քաղաքի երկու թաղերու. Թիւրքերը յուսահատ դիմադրութիւն ցոյց կուտան։ Տէրսիմ և շրջակայք ամենուրեք անեղխնութիւն կը տիրէ. շարժումներ կան Բալուի շրջանը։ Խնուսի-Վարտոյի աշիրէթները Զաչա ցեղի քիւրտ պետին հետ գրուած են Էրզրումի հարաւային պաշտպանութեան համենատմամբ դիմը կազմող Փալուն-Թօքիանէն և կ'սպառնան Էրզրում քաղաքին։

Համենազորեղ և լայն ծաւալ ունեցող շարժումներ Արարատի շուրջն է։ Օսման Նուրի փաշայի հրամանատարութեան տակ գործող մօտ 8000 զօրքը պարտուած է և քիւրտերի ձեռք թողնելով 500 սպաննեալ 200 գերի և 3 թնդանօթ և 50 բեռ փամփուշտ, նահանջած է. քիւրտերը գրաւած են Բայազիտ, ուերել։ Թալանել և քշուռտ են իրենց լեռներ։ Այդ ճակատամարտի մէջ թրքական բանակը 2 օդանաւով մասնակցեր է. որոնք վար առնուած են քիւրտերէն։ Իբր վրէժ, թիւրքերը քանի մը ձիաբեռ կտրուած գլուխներ են ցուցադրեր Էրզրումի մէջ, ըսելով թէ պարտուած քիւրտերու գլուխներն են... բերած են նաև 26 քիւրտ աղջիկներ, լկտած և սպաննած են անլուր չարչարանքներով։ Ամբողջ քաղաքութիւնը գրգռուած է. կռիւները կ'սպառնան ընդհանուր ծաւալ առնալ։ Թիւրք զինուորները ցոյց առած վայրագութիւններն ու զուլումները անզէն քիւրտերուն հանդէպ օրէ օր աւելի կ'ամրացնեն անոնք կռուելու ուխտը։

Քրտական շարժումը հետզհետէ աւելի կը սաստկանայ և մեծ ժտաւոգութիւն կը պատճառէ թիւրքերուն։ Վերջերս արդէն էնկիւրիի կառավարութիւնը սկսած է նոր ուժեր կենդրոնացնել պարսկական սահմանին վրայ, և վերակազմելու ջանալ Օսման Նուրի փաշայի ջախջախուած բանակը։ Իսկ քիւրտերը լուռ չեն մնար, անոնք ալ կը պատրաստուին և կը կազմակերպուին նոր նուաճումներու և նոր կռիւներու համար։

Թիւրքերը ոչնչացման նոյն քաղաքականութիւնը կը վարեն նաև Լազիստանի մէջ (Սև ծովի ափ)։ Ամիս մը առաջ 4-5000 տուն Լազեր ապրագրած են դէպի Կեսարիա և անոնց մեծ մասը ծովէ կոտորուած է։ Լազ երիտասարդութիւնը բազմաթիւ չէթէներ հանած լեռներ, որոնք անխնայ հարուածներ կուտան թիւրք տարրին և զօրքին։

Թիւրք կառավարութիւնը սարսափած նոր ուժեր փոխադրել սկսած է Լազիստանի սահմաններուն վրայ, ուր ապստամբ երիտասարդութիւնը կռիւ է յայտարարած իրեն դէմ։ Թիւրքերը ամէն տեսակ բարբարոս միջոցներ կը գործածեն զսպելու համար այս շարժումները. բայց չեն յաջողիր, շարժումը կը ծաւալի օրէ օր և յուսահատութիւն կը պատճառէ թիւրքերուն։

Ապստամբ լազ չէթէներ լուրջ մեսաներու ենթարկած են թիւրք զինուորները։

Պարսկաստան — Թղթակից

ՍԻՒՐԻՈՅ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ

I

Ամենէն բազմամարդն է Սիւրիոյ հայ գաղութը, համեմատած բոլոր գաղութների հետ։ Բայց թերևս ամենէն յետամնացն է՝ իր ազգային կրթական մասարդակով։

Բազմութիւնների մի նշանակալից մասը հայերէն լեզուն բացարձակապէս չգիտէ՝ թրքախօս է. անգրագէտ։ Ճիշդ է, ազգային արժանապատուութեան գիտակցութեան արժանները դեռ առողջ են նրանց մէջ։ Ցարդանքի արժանի երևոյթն այն է միայն, որ մեր ժողովրդի այդ զանգուածը դատապարտում և զզուանքով է յիշում թրքական զազրելի իշխանութեան դժնդակ պայմանները, որ պատճառ են դարձել իր խաւար մնալուն։

Այդ ցաւը — ուրիշ հայ հաւաքականութեան ցաւը — փարատելու ամենագլխաւոր միջոցներից մէկը, ի հարկէ, դպրոցական հաստատութիւններն են, հայեցի կրթութիւնը և դաստիարակութիւնը։ Զօրեղ հոսանք կայ ստեղծուած մեր գաղութի հայութեան մէջ՝ զատակնկրը հայկական դպրոցներու տալու։ Սակայն, դժբախտաբար, չի բաւարարուում առողջ բնազդի և գիտակցութեան այդ պահանջս կարիքի չափով։ Պատճառները շատ են և լուրջ։

Կիլիկիոյ շրջանի հայութիւնը, որ մեծ մասամբ գաղթած է Սիւրիա, միշտ էլ մտաւորականութեամբ հարստ է եղել։ Մեծ եղեռնի և այդ փոքրաթիւ մտաւորականութիւնն էլ փճացաւ։ Աչքի է միտն, գամայն Սիւրիոյ հայութիւնը այս տեսակէտից։

Ունինք, ի հարկէ, արտասահմանի մէջ բաւականաչափ մտաւորականներ, որոնք շատ լաւագոյն անգործ ապրուստի միջոցներից զուրկ, հնարաւորութիւն կամ թէկուզ ցանկութիւն չունին Սիւրիա փոխադրուելու, որովհետև ա) մտաւորականն այստեղ պատապարտուած է անտեսական ճգնաժամի, բ) եկիրը յետամնաց է և ոչ գրաւիչ մտաւորականի համար, գ) քաղաքական կացութիւնը անկայուն է՝ տնակնկալներով լի, ինչպէս վերջին տարիներին տեսանք։

Այս երեք պատճառների վրայ էլ եթէ աւելցնենք Թիւրքիոյ ուսմանակցութիւնը Սիւրիային, որի հետեւանքով Անգորայի ազդեցութիւնը միշտ կայ աստեղ, պատկերը լրիւ կը լինի։

Պարզ է, ուրեմն, որ մտաւորականների հոսանք սպասել արտասահմանից Սիւրիա, ապարդիւն է։ Եւ լաւ, եթէ Սիւրիա մտաւորականներ հատ ու կէնա կան, որոնք էլ միշտ հեռանալու մասին են մտածում։ Եւ ի հարկէ, երբ մը կարիք դպրոցական — մանկավարժական գործի համար պատրաստուած, հմուտ անձնաւորութիւններ չկան, կրթական—դաստիարակչական ասպարէզը կ'անցնի պատահական ու անձեռնհաս մարդկանց ձեռքը, մի բան, որ փոխաւակ յօնքը չինելու, աչքը կը հանի, մեր ժողովրդի առաջի նման։

Բացի այդ կայ և մի ծանրակշիռ պարագայ։ Այդ ուսուցչական գործի վերին ղեկավարութեան պակասն է։ Կը բաւէ, որպէս օրինակ, բերել միայն Լիբանանի Թեմի համար ուսուցչական խորհուրդ կազմելու ողբերգական հարցը։ Քաղաքական ժողովը ամէն միջոց գործադրեց ուսուցչական խորհուրդ կազմելու համար։ Մարդիկ հաստատուեցան, ընտրուեցան և յետոյ հրաժարուեցան, գործից խուսափեցան։ Ճիշդ ասած, օրքան այդ փախուստը դատապարտելի է, նոյնքան և անարդարացի է նայուելու համար հանձնարարութիւնը։ Բայց բանն այն է, որ դաստիարակութեան դեմելու մասին և գոյ խաւոր պատճառը ընտրողներուն անձեռնհասութիւնն է, գործից անտեղեակ լինելը։

Կան, անշուշտ, գերազանցօրէն հասարակական արժէք ունեցող գործեր, որ կարող են կատարուել և չեն կատարուում։ Սիւրիոյ դպրոցական ցանցը ղեկավարում է ուռանց որոշ ուղեգծի և ուսումնական ծրագիր։ Կայ աւելի դատապարտելին։ Ուսուցիչները, ուսուցչական խմբերը հոգաբարձական կազմերը՝ ընդհանուր առմամբ, անպատրաստ են և ծանօթ չեն իրենց յանձնուած խնդրին։ Մենք, որ անձամբ այցելած ենք Սիւրիոյ հայաբնակ բոլոր դպրոցները, այդ տպաւորութիւնն ենք ստացած։ Հանդիպել ենք շատ վայրերում ինչոնիսկ կիսագրագէտ ուսուցիչների, որոնց ժանկավարժական հմտութիւնը ծեծի վրայ է հիմնուած։ Դժբախտաբար, միանգամայն անակնկալօրէն, նման դէպքեր վկայեղանք Հալէպում։

Այս խնդիրները ժտահոգիչ են և ազգային հաստատութիւնների լուրջ ուշադրութեան կարօտ։ Դոնէ մեր գաղութի մէջ ամենակարևոր և կենսական հարցը — ուսումնական գործի կանոնաւորումն է։

Ա. ԱՐՇԱԿՈՒՆԻ

ԳԱՂՈՒԹՆԵՐՈՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ

Գ.

Գաղութական կազմակերպութեան հարցի ուսումնասիրութեան ժամանակ եղան անհատներ և խմբեր որոնք ուզեցին հասարակութեան ուշադրութիւնը հրաւիրել՝ Վեհափառ Սահակ Խապաեան Կաթողիկոսի վրայ, որպէս հեղինակաւոր հաստատութեան մը ներկայացուցչի։ Անցեալ մը ունի այս հաստատութիւնը, որու կատարած դերը պատմութեան մէջ կը մնայ և որու վրայ դժբաղդաբար դժուար է նոր էջ աւելցուցի, եթէ նոյն իսկ դիւ երկարապրի ծերունազարդ վեհափառ։ Կիլիկեան այդ հնաձեռի առնը, իր հոգեվարքը կ'ապրի, Հալէպի անհաղորդ մէկ թաղամասի մէջ։ Եթէ երբեմն երբեմն անոր շուքը կ'երևի հոս հոն, այդ դեռ չի նշանակեր, որ ան կենդանութեան նշաններ կը ցուցնէ։ Սիւրիոյ մեծ գաղութը, ո՛չ միայն չի տեսներ, չի զգար, չապրիր կաթողիկոսարանը, այլև իրաւացիօրէն նա գոյութիւն չունի, անգամ Գէրբուրի, Հալէպի, Դամասկոսի մէկ խօսքով մեծ և փոքր կեդրոններու համար։ Եղածները խիստ ձևական են ու հայրապետական օրէնութիւնէն անդին չեն անցնիր։ Լէբանանի շրջանը կը մնայ դեռ կիսանկազմակերպ վիճակով, միւս շրջանները ո՛չինչ ունին միութեական, ուր որ էնք զինադադարի սկիզբները, հոն ենք և հիմայ։ Փոքրիկ շրջան մը ունեցաւ Սիւրիահայութիւնը, հաժասիւրիական ըմբոստութեան օրերուն, բազմաթիւ հայեր քնաջնջուեցան, օճախներ մարեցան, հաժանակական պօյքոթ մը ծայր տալ սկսաւ, որուն առիթ՝ անմիջական արդիւնք, հայերը սկսան հեռանալ Սիւրիայէն։ Երբ կ'ուզենք ճշդել հաստատութիւններու կատարած աշխատանքը, այն պատասխանատու շրջանին, կաթողիկոսարանի պատմութեան համար անգամ արձանագրելու ո՛չինչ կը գտնենք, չի հաշուած անցուցած կարգ մը պաշտօնական ձևական հեռակցութիւններ։

Իսկ այսօր երբ հայ գաղութներու կազմակերպումներու համար, ազդակներ կը փնտռենք ու կը զենք նախաձեռնող ուժ մը գտնել, որը երաւացիօրէն դառնայ ծանրութեան կեդրոն մեր գործերու, կը տեսնենք որ իզուր են կաթողիկոսարանին ի նպաստ եղած ցուցմունքներ։ Կիլիկիոյ կաթողիկոսարանը հաժասիւրիական մայրապով անգամ, ի զորու չէ կազմակերպելու այս, իսկապէս քարոզչրջան։ Չեմ ուզեր թուել, դեռ այլ տեսակներ որոնք կարող են մանրամասնել և փաստել մեր բացատրելը, որովհետև իր գոյութեան հիմքն անգամ կորսնցուցած այս հաստատութիւնը բսինք իր վերջին օրերը կ'ապրի և լաւ է որ, որպէս հաստատութիւն, ան կը մնայ։ Ժամանակը իր պահանջներ ունի... Հոս թող ներուի դիտողութիւն մը ընել։ Արձանագրել մեր ազգային ինքնայատուկ մէկ տգեղութիւն։ Մենք զարմանալիօրէն ծայրահեղութիւններ սիրող և գաւառնոյ ազգ մը ենք։ Կամ քաջալերելի կը փառաբանենք ու անոր կը գործակցինք, օրինակ Ս. Հայաստանի կարգերը և ղայն ողջունող և փառաբանող արտասահմանեան անդոյն խմբաւորումներ և կամ կղերի փէչերու տակ կը մնանք ու զայն կը հոչակենք մեր փրկութեան օճախ, երբեք չուզեցինք դիտութեան խօսքը լսել, երբեք չի ցանացինք իրենց տեսակէտով առաջնորդուիլ ու մնացինք օտի և մոլորակ մէջ կախուած, երերուն ու յուսահատ։ Շուտայքութիւնն ու ուտատրութիւնը այնքան է խոր, որ ան անարժէք ճանչցուած և ժամանակին ազգայինհասարակականմարդերէնարտաքսուած արտաքուրն անգամ ապայէղ իջած է ու իր հին հաշիւները կը մաքրէ...

Տարիէ մը աւելի է որ, չատերուս ուշադրութիւնը դարձաւ դէպի Եւրոպա, ուր Պալաքեան եպիսկոպոսը ձեռնարկեց եւրոպահայութեան կազմակերպութեան, որպէս լիազօր ներկայացուցիչ Ամենայն Հայոց Վեհ. Կաթողիկոսի։ Ցաւալի է ըսել որ հեռուէ հեռու մեր սացած տպաւորութիւնը, չափազանց տխուր է։ Ամբողջ երկու տարի ո՛չ մէկ լուրջ և արդիւնաւոր ձեռնարկ։ Գառակուժ, քսյքայում, եկեղեցի և տեղացիի անմիտ կռիւներ և մանր չուկայիկ զանեկուութիւններ անվերջ եղան։ Սպանութիւն, մատնութիւն, սպառնալիքներ ծայր տալ սկսան, իսկ վեհափառի լիազօր ներկայացուցիչը՝ ի վիճակի չեղաւ իր հեղինակութիւնը պարտադրելու և հիմ դնելու լուրջ և պահանջուած կազմակերպութեան։

Հոս կ'ուզէ բանալ վերջապէս, շատ ցաւոտ, այլև վերքոտած և թարախոտած հարց մը, որ իր բովանդակ էութեամբը կը կրծէ հայ ժողովուրդը ներսէն և կը դառապարտէ զայն մնալ միշտ կազմալուծուած, միշտ տգէտ, բաժանուած և թշուառ։

Պէտք է լուծել այս հարցը։

Խօսքը հայ կղերի մասին է։

Մեր հիմնական տեսակէտը, առհասարակ կղերի մասին պարզ է, կղերը կը մնայ ու պէտք է մնայ հաւատարիմ պաշտօնեայ եկեղեցիին և հաւատացեալներու համար, պէտք է դառնայ միայն միջնորդ հաւատացեալներու և Աստուծոյ միջև ու պէտք է աղօթէ մեղաւորներուն հոգու փրկութեան համար։ Այս շատ նուիրական պարտականութիւնէն դուրս, հայ կղերը որպէս ազգակ՝ մեր ազգային բովանդակ կեանքին, որպէս ղեկավար մեր տնտեսական, մշակութային քաղաքական և ընտրային կեանքին անպատուաբեր է։

Ըսինք որ անոր՝ կղերի, տիրապետութիւնն ու ղեկավարութիւնը անպատուաբեր է։ Անպատուաբեր նախ անոր համար, որ հայ կղերը հաւաքականօրէն վերցուցած, սարսափելի չափերով տգէտ է, շատ անգամ անգրագէտ։ Երբ «չքերնիս» կը պոլշաշնէք անոնցմէ գէթ արժանաւորներ ճարելու, անոնք մէկ ձեռքի մատներու վրայ կը հաշուին։ Իր մասնագիտութեան մէջ սարսափելի տգիտութիւն, ցուցադրող կղերին յանձնած ենք, այսօր մեր գաղութները։ Իրենց բովանդակ պահանջքով։ Տասնեակ հազարաւոր ժողովուրդի ճակատագիրը յանձնել վանքի մը չորս ու ցամաք խուցերու մէջ, ժլատ ու մամուռոտած սակա ագի, որոնք չատ անգամ տարրական քաղաքավարութիւն անգամ չունին, աւելի քան անպատուաբեր է։ Ան պիտի զեկավարէ մեր ժողովուրդի գաղութի յատուկ քաղաքական կեանքը, մեր ժողովուրդի տնտեսականը, անոր մշակոյթը, որոնց մասին անոր ունեցած ծանօթութիւնը զէրօի է հաւասար։

Քաղաքակրթութիւնը՝ շատոնց դէն շպրդած է զայն։ Մինչ մենք կը շարունակենք պահել հայ կղերը, որպէս զեկավար մեր կեանքին։ Այդ պատճառով այսօր կը մնանք տգէտ, որովհետև կղերը միայն տգիտութեան վրայ կը թագաւորէ։ Անհաւատաչէս ենք անոր համար, որ հայ կղերը ճիգվիտութեամբ միայն անհամերաշխութիւն կը տարածէ, իսկ եկեղեցիի բեմէն համերաշխութենէն կը ճառէ ու կը խօսի։ Անմիտաբան ենք, անոր համար որ վարդապետը այդպէս կը կամենայ, որովհետև ան թէ ժիրանինք, կղերը կը բանտարկուի միայն եկեղեցիի մէջ։ Գիտութենէն ու լոյսէն կը փախչինք, ու ամուր բռնած ենք նախապաշարումները, որովհետև այդպէս միայն կ'ապրի կղերը։ Կը մնանք տարուկ, չափէն աւելի հնազանդ, կը լիզենք փէչերը կղերին ու կը կարծենք որ այդ է հայ քաղաքակրթութիւնը։

Իսկ այս վիճակը ստեղծող հայ կղերը աւելի քան ճերային է։ Պէտք է աշխարհականացնել մեր ազգային գործոնները։ Պէտք է թաղել հայ կղերը որպէս ազգային գործերու ղեկավար։ Ժամանակէն ոչինչ տարվեցանք։

Ս. Հ.

Հ. Մ. Ը. Մ.

Հ. Մ. Ը. Մ.ի «Նահր» եւ «Ռաս—Պէյրութ» մասնաճիւղերու անդամները ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրուին յառաջիկայ կիրակի 9 Հոկտ. 1927 Ուրբ. Ընդհ. Միութեան էէճիին մէջ ժամը 10ին։

ԱՌԺ. ԿԵԴՐ. ՄԱՐՄԻՆ

ԹՐԻՓՕԼԻԷՆ ԱՐԶԱԳԱՆԳ

Վերջին երեք ամսուան ընթացքին, Թրիփոլիի Ազգ. ներքին կեանքին մէջ կատարուած նորութիւններէն. օրագէս յուսատու երևոյթ, գոհունակութեամբ կ'ողջունենք նորակազմ Հոգաբարձութիւնը և «Հայ Ուսումնասիրաց Միութիւնը։ Երկուքն ալ գաղափարական ու մշակութային կրկնակ մարզերուն մէջ անխուսափելի անհրաժեշտութիւններ էին, կարենալ սատարելու համար Թրիփոլիի հայ համայնքին մտաւոր ու բարոյական զարգացումին։

Պատ. Թաղական Խորհուրդը, նախանձախնդիր Ազգային ու կրթական գործերու բարւոք մատակարարութեան՝ իրեն դէմ յարուցուած անհարկի դժուարութեանց ու խանգարումներուն կուրծք տալով, յաջողցաւ ամենակարճ ժամանակամիջոցի մը մէջ կազմակերպել հայ գաղութը՝ սեղմելով այլևայլ օրականներ։ (Հոգաբարձութիւն, Տուրյահաւաք Մարմին, Աղքատախնամ. Կարմիր Խաչ և այլն)։

Թրիփոլիի հայ իրականութեան մէջ, ազգ. երկս. վարժարանի դերը շատ բարձր է, անիկա կոչուած է աշակերտաց տալ զուտ տոհմային դաստիարակութիւն, անոնց միտքը մշակել, զգացումները ազնուացնել, անոնց երակներուն ներարկել ազգին ու հայրենիքին հանդէպ գերագոյն նուիրումի և մաքուր անձնազոհութեան մեծ գաղափարականը պարարտելով գիտակից ու նկարագրի տէր հայ անհատներ։ Հետևաբար հարկ անհրաժեշտ է, որ ժողովրդեան բոլոր խաւերը անխտիր, միացեալ և ներդաշնակ ուժով մը խմբուին սոյն հաստատութեան շուրջ, որպէսզի անիկա բոլորէ արդիւնաւոր ու խաղաղ շրջան մը։ Միաժամանակ Նորակազմ Հոգաբարձութիւնը ևս, կրթական գերագոյն շահերու որոշ գիտակցութեամբ պէտք է ասպարէզ իջնէ օգտակար հանդիսանալու լուսագոյն առաջադրութիւններով։ Մենք, քաջալերս ենք որ Հոգաբարձութեան հրթռտասարդ ուժերը իրենց վրայ դրուած յոյսերը պէտք արդարացնեն, կորովի գործունէութեամբ և անվերապահ նուիրումով։

* * *

Զօրավար Անդրանիկի մահուան քառասունքին առթիւ, տեղւոյս փայտաշէն եկեղեցիին մէջ կատարուեցաւ հանդիսաւոր հոգեհանգիստ։ Հոգեհանգիստը պաշտօն ու մաղթանք։ Արժանապատիւ Տ. Ղևոնդ քհն. Յովսէփեան, ըմբոստ ոգիի խիզախումներով լցուած դաւթանական մը խօսեցաւ, դրուատելով «Սարերու Արծուին» երեսնամեայ յեղափոխական մարտնչումներուն իրական արժէքը։ Երգեցուեցան «Իրբև Արծիւ Սուառնում» և «Բամ Փորոսան» խմբերգները։

2 Հոկտ. 1927 Ե. Յ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ
Թրիփոլի

ԱՐԱՐԱՏԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ ԼԱՌՆԱՔԱՑԻ ՄԷՋ

(Տես. թղթակցութիւն)

Երէկ, կիրակի, Արարատի 9 դպ. տարեդարձին առթիւ եկեղեցւոյ մէջ հոգեհանգիստի արարողութենէն առաջիկայս յետոյ վարժարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Արարատի ազգատոնը։ կազմակերպուած՝ տեղւոյս Հայ Էզգէոնական Միութեան կողմէ։

Հանդէսը բացուեցաւ «Բամ Փորոսանով» օրուան տօնին առթիւ լանախօսեցին Դեր. Գրիգոր վրդ. Գանլաւունի, Պ. Պ. Գ. Զարմագեան և Մ. Քասունի, ինչպէս նաև այս տարուան՝ Հայ Ազգ. Վարժարանի շրջանաւարտուհիներէն օր. Ցիմի Վ. Գեորգեան, որուն բանախօսութիւնը վերջացաւ բուռն ծափահարութիւններով։ Եղան արտասանութիւն մը՝ վարժարանիս հայ արիներէն Պ. Սարգիս Եփրեմեանի կողմէն, որ գրաւուեց Անդրանիկի կեանքը պատմելով։ անոր յեղափոխական կեանքէն խիստ հրահանգիչ դէպք մը։

Հանդէսը փակուեցաւ մեր հայրենիքով։

19—9—927 ԴԱՒԻԹՕ
Լառնաքա

ՍՏԱՑԱՆՔ

«Ակամայ Պատասխաններ»
Պ. Մուշեղ Սերոբեանի,
Տպարան Տէր Յովհաննէսեան
Պէյրութ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՇԻՐԱԿԻ ՆԱՒԹԸ

«Մարտակոչի խմբագիրը տեսակցութիւն ալ ունեցած է Շիրակի նաւթային մենաշնորհին հսկող ճարտարագէտ Կանդիլակիի հետ, որ կ'ըսէ (25 օգոստ.) —

«Շիրակի նաւթին մենաշնորհը տուած է Իսալևպէյ ընկերութեան մը, 5 տարուան պայմանաժամով։ Հետախուզութիւններու պայմանաժամը կը լրանայ 1929 ի մարտին։ Շահագործման համար իրաւունք տրուած է 30 տարի։ Փորուած են չորս հորեր, իւրաքանչիւրը 100 մէթր խորութեամբ։

ՇԻՐԱԿԻ ՋՐԱՆՑՔԸ

Շիրակի ջրանցքին ջուրը դաշտերուն մէջ տարածելու համար կը բացուին բազմաթիւ երկրորդական ջրանցքներ։ Անօնցմէ մէկը, որ 4500 մետրադին ոռոգած էր, հողերու բերքը աւելցուցած է վաթսուն առ հարիւր։ Գլխաւոր ջրանցքին ջրաշինարարական արհեստական բոլոր կառուցումները արդէն աւարտած են։

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴ. ԵՐԳԵՐ

Լենինկրատի երաժշտանոցի երաժշ. ազգագրական արշաւախումբը նոյն հաստատութեան ուսուցիչ՝ երաժշտագէտ Գր. Չնարեանի ղեկավարութեամբ նոր Բայազէտ գացած էր հայ ժողովրդական երգեր հաւաքելու։

Արշաւախումբը ձայնագրելով բազմաթիւ հայ ժողովրդ. երգեր, այժմ վերադարձած է Թիֆլիս և Հայաստան (նաև արուեստի տուն) և երաժշտական բաժնմունքի հրատարով սկսած է 6 ին ձայնագրի (կրամոֆոն) միջոցով ցուցադրած է ժողովրդական և աշուղական երգերէն մէկ քանի նմոյշներ։

Երգուած են ժողովրդական պարերգներ և սիրերգներ։ ի չգես նաև աշուղական անտասական երգեր, որոնք արևելեան երաժշտութեան էական յատկանիշները ունին և կը հարստացնեն այսպէս հայ երաժշտութեան գանձերը։

ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՆՈՑ ԶԱՆԳԵԶՈՒՐԻ ՄԷՋ

Գաւառական Դումայի որոշումով Գորիսի մէջ հիմնուած է վարժապետանոց մը։ գաւառական որակեալ ուսուցիչներ պատրաստելու համար։

Մինչև այժմ եղած ուսուցիչները թէ որակով և թէ քանակով չեն կրցած գոհացում տալ, մանաւանդ որ ծանր պայմաններ կ'առաջարկուին մինչև ներկայ ուսուցիչներն ալ երկար չեն մնար։ Վարժապետանոցը մեծ զարկ պիտի տայ Զանգեզուրի մշակութային զարգացման։

ԳԱՂՈՒԹԱՀԱՅ

«ԵՐԵՒԱՆ» ԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏԻՆ ԱՐՏԱՔՍՈՒՄԸ ՖՐԱՆՍԱՅԷՆ

Փարիզէն մեզ կը գրեն, որ «Երևան» թերթի խմբագրատան մէջ ձերբակալուած է թերթին խմբագրապետ Պ. Ե. Զուլպար և ընդմիշտ արտաքսուած Ֆրանսայի սահմաններէն։ Պոլշևիկ քարոզիչին Թոյլ չէ տրուած մինչև իսկ տուն վերադառնալու և իր անձնական իրերը առնելու։

ԱՆԴՐԱՆԻԿԻ ՅԻՇԱՏԱԿԸ ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ՄԷՋ

Զօրավար Անդրանիկի մահը մեծ յուզում առաջ բերած է Պուլկարիոյ մէջ։ Վառեայէն կը գրեն թէ բոլոր կուսակցութեանց և ազգ. մարմիններուն և մութիւններուն մասնակցութեամբ հոգեհանգստեան ճեռնադիր սպասաւոր պաշտօն կատարուած է, անխտրութեան բազմութեան մը ներկայութեան։

Մաղկեպատկ զրկած է միայն Հ. Յ. Դ. տեղական մարմինը, հերոսին նկարն ալ զինուորական հանդիսաւորութեամբ և սև շղարշներով ծածկուած է։

Հոգեհանգստեան ներկայ եղած են Պուլկար և Մակեդոնացի բարեկամներ, «Թոսոր Ալեքսանտրով» կազմակերպութեան բոլոր անդամները և այլ պաշտօնական անձնաւորութիւններ։

Պատարագէն ետք, դամբանականներ խօսուած են, վերջ առնելով ֆէյսայի անդրանիկին արժանիքները, որոնցմով ան կը դառնար ամբողջ հայ ժողովուրդին պաշտամունքի առարկան։

«Թոսոր Ալեքսանտրով» կազմակերպութեան կողմէ խօսած է Պ. Ասէն Կոսկիկիէվ, շատ ազդու կերպով, յայտնելով բոլոր Մակեդոնացիներու խոր վիշտը։ Մակեդոնացի պատուիրակը յորդորած է շարունակել Անդրանիկներու պայքարը, որ թէև դժուարին այլ սակայն պիտի պսակուի յաղթանակով։

ՀԱՅ ԳԻՐՔԱՒՈՐ ՄԸ ԱՐԿԱԾԻ ԶՈՀ

Լա Սէր էն (Ֆրանսա) կը գրեն թէ Պրուսայի կեսարէ գաղութէն Հայկ Նէկողոսեան, 33 տարեկան, նաւուն մէջ ուշիմացած առեն, 20 25 մեթր բարձրութենէ մը իյնալով մեռած է, հակառակ բոլոր կարելի դարմանումներու։ Հանգուցեալը կը թողու կին մը և 4 տարեկան մանչ մը ու վեց տարեկան աղջիկ մը, որոնք թշուառութեան մատնուած են։

Ընկերները 200 ֆրանք տուած են վշտահար այրիին։

ՀԱՅ ՄԸ ԿՈՒԶԷ ՈՂՋ ՈՂՋ ԱՅՐԻ.

Հայ բանուոր մը՝ Յակոբ Սաաքեան, 27 տարեկան, որ կը բնակի Մալվալ փողոց, թիւ 28, կահաւորուած սենեակի մը մէջ, յանսանութեան մատնուած էր չորս օրէ իվեր, իր կնոջ զնքն ձգելուն պատճառաւ։ Դիշերը ան կողմնէ քարիւղով թրջեց, պառկեցաւ և կրակ տուաւ իր ծածկոցներուն։

Մութիւն ոչնչացութիւնը գրաւեց գրացիներուն, որոնք դուռը խորտակելով ներս մտան և Յակոբ Սաաքեանը գուրս քաշեցին անկողինէն, ծանրապէս վիրաւոր վիճակի մէջ, բաց դեռ կը շնչէր։

Խեղճը փոխադրուեցաւ Օթել Տիէօ հիւանդանոցը։ Վիճակը յուսահատական է։

ԴՊՐՈՅ ՊՐԻՒՍԷԼԻ ՄԷՋ

Պրիւսէլի Ազգ. Կեդր. Վարչութիւնը որոշած է նախակրթարան մը բանալ, տեղին հայ տղայ ազգ. կրթութիւն տալու համար։

Մինչև նախակրթարանը բացուիը, որ թիչ մը պիտի ուշանայ, պիտի կազմակերպուին հայերէնի դասընթացքներ, շաբաթը երկու անգամ, Հայ Ակումբին մէջ։

Վարչութիւնը պաշտօնական յայտարարութեամբ մը հաղորդած է փափաքող հայ ընտանիքներ իմացնել իրենց անուններ։ Դասախօսութիւնները անվճար են։

ԹԻՒՐՔԻԱ

ՇՐԵԱՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱԼԱԾՈՒԻՆ

Իզմիրի մէջ երկու հրեայ կիներ ընդհ. դատախազութեան յանձնուած են։ Թրքութիւնը նախատելու ամբաստանութեամբ։ Պատմուածին համաձայն, այդ կիները մերժած են տալ յաւելուածական մէկ դրչ՝ որ հանրակառքի մէջ պահանջուած է իրենցմէ։ Երբ նպաստ թոքախտի դէմ պայքարող ընկերութեան Ասկէ զատ կիներէն մէկը ըսած է.— «Թուրք բոլոր թիւրքերդ, դրա՛ մաշրթ էք»։

* * «Վաքթի» համաձայն, Իզմիրի մէջ Տակիտ անուն հրեայ մը զմելիով վիրաւորած է թիւրք մը։ Բրիզա էֆ., հետևեալ պարագաներուն տակ.—

Տեսնելով որ հրեան հրեէրէն կը խօսի իր նշանածին հետ, Բրիզա էֆ. կ'աղդարարէ թիւրքերէն խօսիլ։ Հրեան ոչ միայն մերժեր է, այլ և լեզուագարութիւն կ'փարձէ։ Կը նախատէ թիւրք լեզուն և աւելին ըլլալով զմելիով կը վիրաւորէ իրեն ազդարարութիւն ընողը։

ԻԼ ԿԸ ԲԱՑԻԷ ՀԱՅԵՐԷՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՅՈՒՆԱՐԷՆԸ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ԽՕՍԵՑԷՔ ՊԱՐՈՆՆԵՐ

«Վաքթի» որ ընթերցողներու սիւնակին մէջ այսօր կը հրատարակէ հետևեալը զոր ստորագրած է

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՄԱԶԵՐՈՒ ՆՈՐՈՅԹԸ

Մտիկ բրէք, աղջիկներ։ Այս ձմեռուան նորոյթն է մազերու նոր ձևը։ Ոչ կարճ ինչպէս կը սովորաբար մինչև հիմա, ոչ ալ շատ երկայն, ինչպէս էր աւելի առաջ։ Զմեռը կիներուն մազերը պէտք կը սորուին կէս երկայն, այնպէս որ խոպոպ պիտի գլորին սպիտակ ծոռակներու վրայ։ Ապա՛ջ. մէկ ծաղիկի մը նման մուրի կամ խարտեաշ մազերու մէջէն պիտի երևի և պիտի բուժէ այն փոքրիկ մազի մաքիները, որոնք կեռի նման նրբորէն պիտի կախուին դէպի առաջ։

Ու ի՞նչ ձևեր մազերու յարդարման։ Գանգուրները պիտի տարածուին հովսհարի նման, պոակի մը նման իյնալով ծ ծլսկին վրայ։

Իսկ անոնք որ ապուր մազ չունին, պիտի գործածեն կեղծ ծամեր։ Պատրաստուած է կեղծ ծամերու ձևը, որ չափազանց թեթև է և երբեք չի ճնշեր մարդին վրայ, զոր կը տրկէ։ Երկոյթներու մէջ շատ յարգի պիտի անցնի կեղծ ծամերու այս ձևը, ոսկով թրջուած, բազմաթիւ մազէ թելիկներով ցանցուած, քովնաթ սրծած տերևներու նման մազի հիւսկէններով ինչպէս հին մարքիզուհիները կունենային։

Նորա՞յի է, սիրա՞ կը փոխուի։

ՆՈՐ ՊԱՐ ՍԸ ԲԻՆԲԱԺՈՒ

Նիւ—Եո քէն կը հաղորդուի թէ պարի ուսուցչապետներու քոնկրէսին աւարտումէն ետք որոշուած է այս եղանակին համար նոր պար մը մէջտեղ հանել։ Այս պարին անունը Բինքաժու է։

Ինչպէս Զարլսթոնն ու Պէք Պոթոնը, այս պարն ալ պիտի պարուի ճոպ կամ այլ արդիական գործիքներով։ Ուրեմն ինն պարերուն կը նեմանի։

Զարլսթոնէն աւելի դի բին է այս պարը։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ՓՈՐՁՈՂ ՇՈՒՆԸ

Եւրոպական թերթերու մէջ կը կարդանք թէ Անգլիոյ Գարտիֆ քաղաքին մէջ, բնտանիքի մը քով շատ լաւ խնամուած շուն մը յանկարծ էպզէմայի հիւանդութեան ենթարկուելով՝ անոր ազդեցութեամբ երեք անգամ անձնասպանութիւն փորձած է։ Այս շունին վիճակը կը ցուցնէ թէ անասունները որքան նեթակայ են տրտունջեան։

Շունը տանը խոհանոցին մօտ տեղ մը ելլալէր կ'սլէր, գիշերը ամէն ոք քնացած ատեն, շունը խոհանոցէն օդային կազի ծորակը բանալու փորձ ըրած, բացէ յաջողած։

Հետևեալ օրը, տան տիրոջ համար տաք ջուրի լոգանք պատրաստուած ըլլալով, շունը ի քզինքը նետուած ջուրին մէջ նետուած, բայց խեղճ անասունին մորթը խսլած վիճակի մէջ դուրս հանուած է։ Սակայն շունը անձնասպան ըլլալու որոշումէ չէ հրաժարած և վերջապէս փողոց ելլելով անցնող դարձող օթոմոպիլներուն տակը պառկելով կեանքին վերջ տալ փորձած է։ Բայց այդ ալ անհետևանք մնալով, խեղճ անասունը հիւանդանոց դրուած է։

Ապտիլ Ֆանի անուն անձ մը։—

Անցեալ օր բէյ մը հոս հոն պտտեցաւ, Ֆաթիհ, Եէնիքապու, Սիրքէճի, Ղալաթիա, Բերա, Նիշանթաշը, պտտեցաւ։ Ուստուած էր, այս թէ վճակ, ալ կը նայիմ. հրեաներէն, ձախ հայերէն, առաջը յունարէն։

Ալ կը բաւէ ապերախտ պարոններ, հայերէնը Հայաստանի, յունարէնը Յունաստանի, հրեաներէնը՝ մեր սահմաններէն դուրս ուր որ կուզէք, հոն խօսեցէք։

Ալ կը բաւէ Թրք. հայրենակցութեան վարագուրին տակ Ֆրանսիոյ դարձնել ուզողներ հրաժարեցէք, մի՛ր դուռները կոնակի վրայ բաց են, ալ կը բաւէ հիւրասիրութիւնը։

Թիւրքերէն մէջ թիւրքին հատազատ հայրենիքն ալ թիւրքերէնը խօսիլ չուզող Ֆրանսիան տակ ապերախտ և դաւաճանները մարդիկ տեղ չունին այլեւս մեր մէջ։

Դաւոնները բաց են, մեր լեզուին չհաւնողները թող ելլեն երթան, մը-նացողներն ալ թող խօսին լեզուն այն հողին որուն հացը կուտան։

ՔԱՂԱՔ. ԼՈՒՐԵՐ ԵՒ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԹՈՒՐՔ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽԻ ՎՐԱՅ ՀՐՈՍԱԿՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԾԱՒԱԼԻ

Կ. Պոլիս — Թուրք սահմանագլուխի վրայ հրոսակներու գործունէութիւնը կը ծաւալի։

Լեհիստանի մէջ Պարսկաստանէն եկած հրոսակներու կողմէ։ Զօրաւոր հրոսակախումբ մը յառաջացաւ մինչեւ Պայազիտի նահանգին կեդրոնը, եւ յանկարծակի յարձակեցաւ ցիրուցան եղած թուրք պահակախումբին վրայ, եւ զինուորներուն մէկ մասը գերի բռնեց։ Գերի ինկած սպաներուն մէկ մասը կրցան փախչիլ։ Թուրք զսպիչ ոյժեր պատերազմի մէջ են, եւ ամէն օր կռիւներ տեղի կ'ունենան։ Ըստ թուրք մամուլի հրոսակները եւ մոլուած եւ պարսկական սահմանագլուխը խաչուած եւ պարսիկ կառնոնաւոր ոյժերու պաշտպանութեան ապաստանած են։

Այս վերջին դէպքերու հետեւանքով Պարսկաստանի զորձակատարը Անկորա զնաց, թուրք արտաքին գործոց նախարարին հետ տփմանի մէջ մտնելու համար։ Միւս կողմէն կը կարծուի թէ Պարսից շահը Թէպրիզ կը գտնուի։

ԹՈՒՐՔ ԵՒ ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԶԳՏՈՒԱԾ

Լենինոն.—Թուրքիոյ եւ պարսկաստանի միջեւ վերջերս յառաջ եկած ձգտումը նոր փուլի մը մէջ կը մտնէ Մոսկուայի եւ Թեհրանի միջեւ մերձեցում յառաջացնելու համար եղած փորձերու առթիւ։ Կրսէ թէ «Ցէյլի Թէլէկրաֆ» թերթի դիւանագիտական թղթակիցը։ Ռուսօ-Պարսկական վերջին համաձայնութեան մասին մեկնութիւններ տալով թղթակիցը կ'աւելցնէ թէ Ռուսիա իր բոլոր ճիգերը կը թափի զժուութեան ոերմեր ցանելու Պարսկաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ, մանաւանդ աշխարհը այս ձեւով բաժնելու համար։ Միւս կողմէ սովիէթական մամուլը շանթեր կ'արձակէ Անկորայի դէմ որ տրակոնական միջոցներ ձեռք առած է համայնավար բրոփականտը արգիլելու համար։ Թղթակիցը Անգլ. կառավարութիւնը կը հրաւիրէ ուշի ուշով հետեւիլ դէպքերու զարգացումին եւ դիտել կրնայ թէ Ռուսօ-Պարսկական նոր համաձայնութիւնը Պարսկաստանէն կ'արգիլէ միանալ Թուրքիոյ կամ Աֆղանիստանի հետ, եթէ երբէք Ռուսիա պատերազմի մտնէ այս երկու երկիրներէն մէկուն հետ։

ԹՈՒՐՔ ԵՒ ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽԻՆ ՎՐԱՅ

Կ. Պոլիս։— Թրքական պատսօնական հեռագրական գործակալութեան տուած մէկ լուրին համաձայն հրոսակախումբեր տեղուոս գործունէութիւն ցոյց կուտան Թուրք եւ Պարսկական սահմանագլուխին երկայնքը։ Թուրքերը կը կարծեն այս հրոսակախումբերը կը քաջալերուին պարսկական կառավարութեան կողմէ։

ԹՈՒԼՈՆԻ ԲԱՆՏԵՐՈՒ ՄԷՋ ՅԻՄԱՐԱԿԱՆ ՅՈՅՑԵՐ

Փարիզ.— Թուլոնի ծովային բանտերու մէջ նոր միջոցներ տեղի ունեցան։ Շատ մը բանտարկեալներ երեց թեւերը կրտրատեցին եւ եւած արիւնով կարմիր ներկեցին իրենց սպիտակ ներմակեղենները, եւ յետոյ զայն բանտին մէկ պատուհանէն ժողովուրդին ցուցադրելով երգեցին Միջազգայնականը «Անհաւասիկ մեր դ օրանը. Լենինի դրօշակը» Պոռալով։

ՄՈՍԿՈՒԱ ՎԱՐԿԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌԷ

Մոսկուա։— կառավարութիւնը Հոկտ. 15 ի համար մանաւոր խորհրդաժողովի հրաւիրեց արտաքնամանի բոլոր առեւտրական ներկայացուցիչներ, արտաքին առեւտուրի զարգացման միջոցները ուսումնասիրելու, եւ վարկեր կարենալ ստանալու համար։

ՎԱՅՐԻ ԳԱԶԱՆՆԵՐ ՓՈԽԱԴՐՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒ ՍԸ Կ'ԸՆԿԼՄԻ ՆԱՒԱՍՏԻՆԵՐԸ ԿԸ ԿՌՈՒԻՆ ՎԱԳՐԵՐՈՒ ԴԷՄ

Լոնտոն Քրոնիական «Սէնթ Էթիէն» Շոգենաւը, որ Լոնտոնի եւ Մանչեսթրի կենդանաբանական պարտէզներուն համար վայրի գազաններ կը փոխադրէր, Ատլանտեան օվկիանոսի մէջտեղերը հարկադրուեցաւ օգնութիւն խնդրել կաթսայի մը պայթումին առթիւ։ Անգլիական «Ուեսթ Մինիսթր» շոգենաւը անթելով ցոյց տրուած կէտը փութաց։ Երբ «Սէնթ Էթիէնը» Կ'ենկղմէր, նաւաստիները նաւին մթերանոցը ապաստանած կը կռուէին եւ հրացանով կը պաշտպանուէին չորս վագրերու դէմ, որ իրենց վանդակներէն փախած էին։

ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄԸ ԶՐԻ

Փարիզ — Կրթական նախարար Պ. Հէրիօ Հոկտ 6ին խորհրդարանի երեւմտեան յանձնաժողովին պիտի ներկայանայ օրինագիծ մը, ըստ որում երկրորդական ուսումը յետ այսու ձրի պիտի ըլլայ։

ՊԱՆԹԷՕՆԻ ՄԷՋ ՄԵԾ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Փարիզ Մոտ օրէն մեծաւուք արարողութիւն մը պիտի կատարուի Պանդէոնի մէջ ուր, պատերազմի մէջ սպանուող 360 գրագէտներու յիշատակին նուիրուած յիշատակարանի մը պաշտօնական բացումը պիտի կատարուի հանրապետութեան նախագահին կողմէ։

ԱՆԳԼԻԱ, ԻՏԱԼԻԱ, ՍՊԱՆԻԱՆԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Պերլին.—Քաղաքական շրջանակներու մէջ մասնակցութիւն մը կ'ենթադրուի Անգլիոյ արտաքին նախարարի Սպանիոյ վարչապետին մօտ տեղի ունեցող բանակցութիւնի

Լոնտոնի թերթերուն համաձայն, Սր Զէմպրլէն Ռիմ տէ Բէվէրա տեսակցութիւնը միջազգայինը դատակնութեան տեսակէտով մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայեն։ Նոյն թերթերը կը տեղեկանան թէ, Սպանիան ուզարկած է Սպանիոյ, Իտալիոյ, Անգլիոյ եւ միջերկրականեան դաշինք մը կնքել, եւ թէ ընդունելութիւն ըրած է այս առաջարկը որ դիւանագիտական եւ քաղաքական կարեւորութիւն մը կ'ընծայեն Պարչելոնի

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐՈՒԱՆ ՀԱՆԴԷՍՆԵՐԸ

Անցած կիրակի, Հոկտ. 2ին, Լիբանանի Քաղաքական ժողովի նախաձեռնութեամբ, Թատրոն Քիւրսալի ընդարձակ սրահին մէջ, մեծ շուքով տօնուեցաւ ազգային հերոս Հայդուկ Անդրանիկի սգահանդէսը։

Որոշուած ժամէն շատ առաջ, սրահը լեցուած էր արդէն ծովածուալ բազմութեամբ մը, և հակառակ ալրող սարսափելի տաքին, չատեր ոտքի վրայ կնցած էին տեղի չի գտնելու հետևանքով։

Դահլիճին խորը կազմուած էր սգաբեմը, հայկական եռագոյնին քով մէջտեղը դրուած էր հերոսին մեծադիր նկարը, որուն աջ և ձախ կողմերը կը ծածանէին Ֆրանսական և Լիբանանեան դրօշակները։ Սգաբեմին վրայ դրուած էին նաև ծաղկեպսակներ, ուղարկուած Հ. Ց. Դ.էն, Ռ. Ա. Կ.էն, Ս. Դ. Հ.էն, Հ. Ս. Ը. Մ.էն, Բարեգործականի սանուհիներէն, Տարօն-Տուրուբերանի, Աբարկիսի և Խնուսի հայրենակցական միութիւններէն։

Ժամը 10ին Գաւառականի նախագահ Գեր. Եփրեմ վարդապետ Տէր-Մուտեանի, ասաը վայրկեան տևող բացման խօսքով վեր առաւ հանգուցեալ հերոսի ստուգած ծառայութիւնները և յորդորեց ներկաները հետևիլ անոր ուղիին։ Անթիլիասի նուագախումբը նուագեց «Մեր Հայրենիքը» ղեկավարութեամբ Գ. Գ. Յակոբեանի։

Առաջին բանախօսն էր Գ. Մ. Տամատեան որ պատմեց մի քանի դրուագներ Զօր. Անդրանիկի մղած կռիւներէն։ Անդրանիկը, ըսաւ ան, դէմք մըն է որ սիրուեցաւ բոլորէն, նոյնիսկ պահպանողականներէն, անոր անուան առջև ոչեռք է խանարհին անխտիր բոլորը, յետոյ ծանրացաւ թիւրքերու տժարդութեան վրայ որ փոխանակ խանարհելու իրենց թշնամի մեծ մարդու դագաղին առջև, իրրև քաղաքակրթուածներ, կը հայհոյեն անոր։

Բանախօսութենէն վերջ Բէյէկեանի սանուհի Ներէն Օր. Եսթեր Զուլհաեան ըրաւ արտասանութիւն մը որմէ վերջ մեներգեցին Օր. Օ.էնի Պաղտասարեան և Գ. Սինանեան։

Նուագախումբի նուագած «Իրրև Արթիւէ» վերջ Արմեն Անոյշ արտասանեց Ռուբէն Զարդարեանի «Հրգինին Փառաբանութիւն»։

Երկրորդ բանախօսն էր Տօքթ. Խ. Թիւթիւնճեան որ իր մէկ ժամ տեւող ճառին մէջ գծեց Անդրանիկի դէմքը իրրև մարդու, իրրև զինուորական հրամանատարի և իրրև յեղափոխական։ գործչի։ Գ. Թիւթիւնճեան գծեց նաև Անդրանիկի բազդաղ և բարձրագոյն պատանեկութենէն սկսած, որ զարգացաւ Դաշնակցութեան հոգեր չունէին տակ։

Նուագախումբը նուագեց «Les Immortelles»ը որմէ վերջ ժամը 12,20ին հանդէսը փակուած յայտարարուեցաւ։

* * *

Նոյն օրը կէսօրէն վերջ մեծ խանդավառութեամբ տօնուեցաւ «Դաշնակցութեան Օրը» որ Օրն է հայութեան մարտական ուժին։ Հ. Ց. Դաշնակցութիւնը ծնելով հայութեան ծոցէն երեսունեօթ տարիներ մարմնաւորեց անոր խիզախը և հիմա ալ իբրև հաստատիչ զինուորը անոր կեցած մեր օրերու մառախուղին մէջ արծուի հայեացքով ապագային կը նայի պատրաստ ու վճռական։

Տօնակատարութիւնը պիտի սկսէր ժամը 3ին, բայց մէկ ժամ առաջ արդէն «Ժողովրդային Տան» սրահն ու քովի սենեակները լեցուած էին արդէն մեծ մասամբ երիտասարդներով։

Սրահը պատկերազարդուած էր յեղափոխական գործիչներու և հայդուկներու նկարներով, որոնցմէ վրայ կը ծածանէր հայկական եռագոյնը, որուն քով առաքելներու դէմքերով կեցած էին դաշնակցութեան երեք սիւները։

Ժամը 3ին հանդէսը բացուեցաւ «Մեր Հայրենիքը» երգով որմէ վերջ օրուան նախագահը Վարդան Գէորգեան արտասանեց բացման ճառը։ Պարոն նախագահը փառաբանութիւնը ըրաւ Դաշնակցութեան երեսունեօթ տարուան գործունէութեան և ի պատիւ այս կուսակցութեան բաւ.— երկկի ստրուկ հոգերանութեան տեղ այսօր ունինք սերունդ մը որ անքակտելիօրէն կապուած է Միացեալ և Անկախ Հայաստանի գաղափարին։

Առաջին բանախօսն էր Ա. Սահակեան որ պատմեցաւ ըրաւ Դաշնակցութեան և Ցուեց անոր մղած պայքարները։ Պանք Օթթոմանը, Խանասորի արշաւանքները, հայ-Թաթարական կռիւները, կամաւորական շարժումը, Զարդարարներու և դաւաճաններու ահաբեկումները։

Երկրորդ բանախօսն էր Կոմս, որ գլխաւորապէս ծանրացաւ Դաշնակցութեան ապագայ գործունէութեան վրայ և բացատրեց այն մեծ դերը որ վիճակուած է Դաշնակցութեան, դարձեալ ահաւոր վտանգներու պարագային։

Արտասանեցին Ռեհմեան, Վաղարշակ և Մոմեան։

Հանդէսը փակելէ առաջ նախագահը կարդաց բանաձև մը, որ առաջարկուած էր ներկաներէն, ղրկուելու համար Հ. Ց. Դ. բիւրոին, և որ հիշ վայրեան ա՛ող ծափահարութեամբ ընդունուեցաւ։

Հանդէսը փակուեցաւ «Մշակ Բանուորով», բայց վերջանալէն ետքն ալ երիտասարդութիւնը մնաց ժողովրդային Տուն մինչև ուշ ատեն և երգեց յեղափոխական երգեր հպարտ ու խանդավառ։ Ա.

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆՆ

Դամասկոսի պատրիարքական փոխանորդութիւնը, 6 Հոկտ. բուակիր նամակով մը մեզ կիմացնէ թէ՝ ողբացեալ Զօր. Անդրանիկի սրգահանդէսի չի կատարուիր պատպահանջող սպառնագիր չէ սացած, այլ համազգային փայլով կատարուիր փափաքող ազգայիններու դիմումը նկատի առնելով պատրաստած է յեսանգիլ զայն։

Բայց Հայր Սուրբը իր նամակին մէջ պարզապէս մը չի յայտներ որ ցարդ մեզի համար անհասկնալի կը մնայ։ Սգահանդէս կազմակերպելու համար իրեն դիմող յանձնախումբին արտօնութիւն կուտայ, որոնք ըստ օրինի հրաւիրագիրներ կը ղրկեն զանազան մարմիններու եւ կը կեն [illegible] եւ կատարել

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հալէպի Սիրիական երիտասարդաց վեճակահանութիւնը տեղի ունեցաւ Հոկտ. 2ին կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 4ին խուռն բազմութեան մը ներկայութեան և առուտուր հետևեալարդիւնքը։

Թիւ	504	*Բրէտի Ֆոնտէ*
»	65	5 *Օսմ. ոսկի*
»	365	4 » »
»	585	1 » »

և 28. 202. 207. 242, 248, 458. 549. 576. 683 *Թիւերը չտան են արժէքաւոր գրքեր։*

Նուէրները ստանալու համար դիմել Գ. Գրիգոր Երէցեանի Krikor Yeretzian. chemin de fer C. N. S. A. *համապատասխան տոմսակներով։*

Վարչութիւն Երիտ. Միութեան

ՊԶՏԻԿ ԱՂՋԻԿ ՄԸ ՍԱՆԴՈՒԽՆԵՐԷՆ ՎԱՐ ԿԸ ՑԼՏՈՐԻ ԵՒ ԿԸ ՄԵՌՆԻ

Խայրիէ անուն 8 տարեկան պզտիկ աղջիկ մը իր տան սանդուխներէն վար կը գլտորի գանկը կը ճեղքուի եւ մահը վայրկեանական կ'ըլլայ։

Կարդացէ՛ք և տարածեցէ՛ք
—ԱԶԴԱԿ—
հայասիրերը

Տ. ՏԻՐՈՒՀԻ ՊԱՐՈՆԵԱՆ

Անցած երեքշաբթի ժամը 9ին տեղի ունեցաւ յուշարկաւորութիւնը Տիկին Տիրուհի Պարոնեանի։ Հանգուցեալը մօտաւորապէս տասը տարի է ի վեր ղանազան վայրերու մէջ վարած է ուսուցչուհութեան պաշտօն։ 1926—27 տարեշրջանին Իբրև պատասխանատու ուսուցչուհի կը պաշտօնավարէր Դամասկոսի ազգ. վարժարանի աղջկանց բաժնի մէջ, ուր ունեցած իր արդիւնաւոր և բարոյական պայծառացուցիչ գործունէութեան համար հրաւէր եկած էր իրեն յառաջիկայ տարուան ևս։ Տիկին Տիրուհի Պարոնեան վիրաբուժական գործողութիւն է մը վերջ կը փակէր իր աչքերը։ 3 Հոկտ 927 առաւօտեան ժամը 11ին։

Իր գագաղին կը հետևէին ծանօթներ և համակիրներ։ Մագկեպասակներ ունէին Հ. Ց. Դ. Ռուպինա խումբը, Կարնոյ հայրենակցական միութիւնը և։ Գերեզմանատան մէջ, իր չիրմին վրայ յարգանքի վերջին խօսքը արտասանեց տեղւոյն ազգ. վարժարանի տնօրէն Գ. Վարդան Գէորգեան, որուն տեղով հանգուցեալին ուսուցչական գործունէութիւնը և նոր սերունդի դաստիարակութեան գործին իր բերած հաւատաց այլ նուիրուած աշխատանքը։

Ամեր. Հայալ. ատամնաբուժական ֆլինիքը

Ամերիկեան Համալսարանի ատամնաբուժական հասարակաց դարմանատունը վերաբացուած ըլլալով, հիւանդներ կ'ընդունի, ամէն օր ժամը 10—12 և 1—4։

Նմանապէս Համալսարանի Բրոֆէսէօրներու անձնական դարմանատուներ հիւանդներ կ'ընդունին 9—12 և 1—4։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Ա. ԳԱՊՕ

ՍԻՐԻՈՅ ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ
ՀԱՆՐԻ ՇՏԵԱԿ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ամենադիւրամատչելի և նպաստաւոր գիներով, տոմսակներ կը հայթայթէ ճամբորդներու փափաքած ընկերութեամբը՝-և աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներու համար։

Բոլոր հայ ճամբորդները, որոնք կը փափաքին հանգստաւէտ ճամբորդութիւն ընել և աւելորդ ծախսերու չենթարկուիլ, նոյնպէս իրենց ազգականները կը փափաքին արտասահմանէն բերել տալ, Թող դիմէն ընկերութեան հայկական բաժնի գործակալ Սահակ Սահակեանի։ Հին յոսմի դիմաց Խան Անթուն Պէյ, թիւ 28։ Հեռաձայն 9, 01

Նամակատուփ 215 B. P. Beyrouth

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Ուրբաթ Ընդհանուր Միութեան գիշերային դպրոցը պիտի վերաբացուի Հոկտ. 10 ին։ Մուտքի այձանագրութիւնները պիտի սկսին Հոկտ. 1 ին և պիտի տևէ մինչև Հոկտ. 8 Ը իրիկունները ժամը 8 էն 10 ը։

Փորձառու և կարող ուսուցչական կազմի կողմէ պիտի աւանդուին Հայերէն, Ֆրանսերէն, Թուաբանութիւն և Արաբերէն դասեր։

Մանրամասնութեան համար դիմել Միութեան տեղական քարտուղար Գ. Ց.Գիւլպիւլեանի։

Շտապէ հայ երիտասարդ և օգտուէ այս բացառիկ առիթէն։

ՈՐԲԵՐՈՒ ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
Գիշերային Դպրոցի Ցանձնախումբ

ՏՕՔԹ. Ա. ԳՕՆԵՌԼԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԺԸՆԷՎԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ
[illegible] ԵՒ ԳԻՐԼԻՆԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

ՆԱԳԷՏ

կոկորդի ճիւանդութեանց
30, 3—5,30, Կուրо փողոց։

ԳՈՒԼԱԳԵԱՆ

ՍՆՈՒԳԷՏ

[illegible]կան հիւանդութեանց
[illegible]րմատական դարմանում
ՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 8-12 և 2-6
[illegible] մասնաւոր ժամադրութեամբ
Դարմանատուն՝

ROYAL MAIL LINE
ՌՕԵԼ. ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՄԵՆԱՐԵՐ ՇՈՒԳԵ ԳԻԼԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կանոնաւոր սեկնումներ Հարաւային Ամերիկայի, Ռիո Եանէյրո, Սանթոս, Մանթէվէտո, Պուէնոս Այրէս

12 Հոկտեմբեր, Զորեքշաբթի օրը մեկնող Սիրոս նաւով Մարսէյլ եւ անկից Ռոյալ Մէյլի աշխարհածանօթ նաւերով Հարաւային Ամերիկայի երկիրները մեկնելու պատրաստ հայ ճամբորդներու կը յանձնարարուի անմիջապէս դիմել ընկերութեան կեդրոնատեղին հասկնալու համար պայմանները։

Ռիւրիոյ եւ Լիբանանի Ընդհ. ներկայացուցիչ
Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Ավընիւ Ալէքսի Պէյրութ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ
7 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1927

Եգիպտ. ոսկի ս. դ.	632
Սթերլին	615
Տոլար	126
Օսմ. ճնչ. ոսկի	551
Ֆրանս. » »	478
անգլ. » »	612
Թրքական թղթր.	63
» » Գ. Օ.	110
» Արծաթ մէնիտ	51
Սուրիական ոսկեղրամ	18,125
Գր. Ֆոնս. 1888 ո. գրմ.	20.75
» 1903 »	18.00
» 1911 »	15.00

Սէֆերեան եղբարք
Թէլեֆոն 1—38

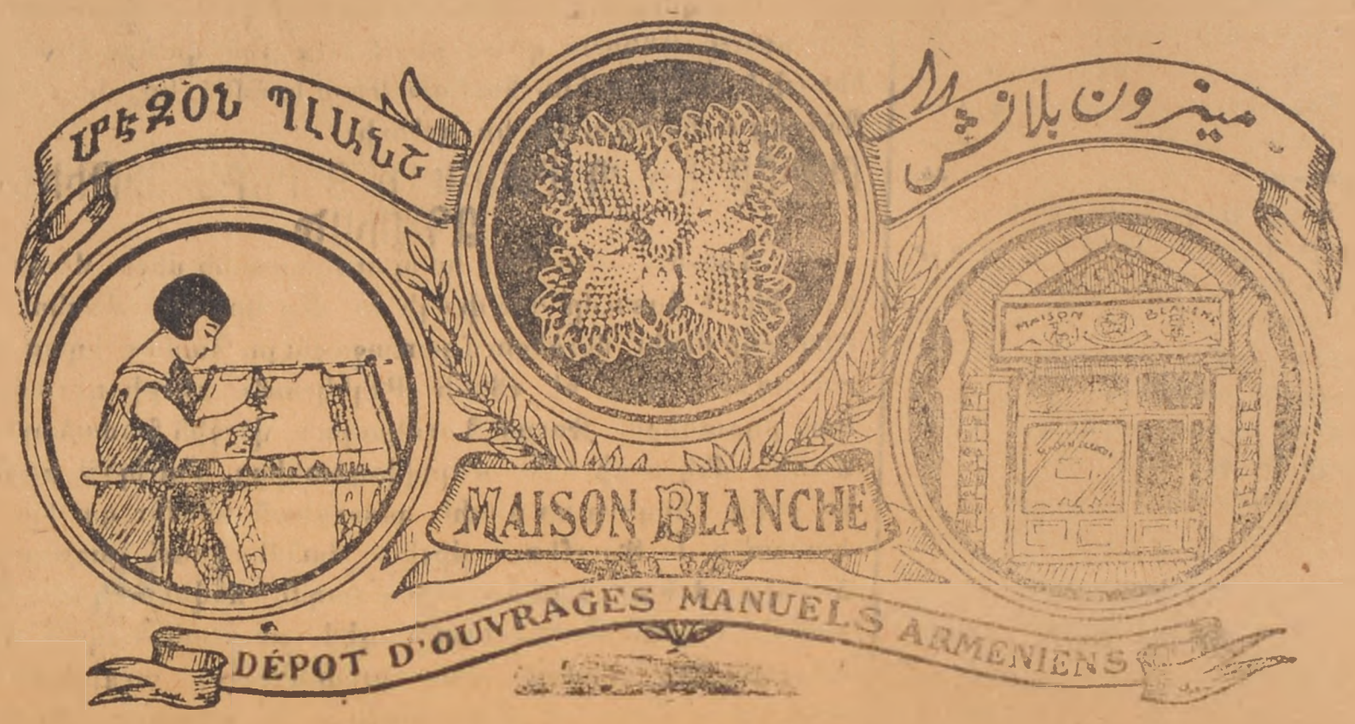

ՄԷՋՕՆ ՊԼԱՆՇ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՁԵՌԱԳՈՐԾԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
(10 ԱՎԸՆԻՒ ՎԷՅԿԱՆ, ՊԱՊ-ԻՏՐԻՍ, ՊԷՅՐՈՒԹ)

Կ'ստանձնէ պատրաստութիւնը ամէն տեսակ հայկական ձեռագործներու, սեղանի ծածկոցներ, անձեռոցներ, մահճակալի ծածկոցներ, վարագոյրներ։ կանանց յատուկ ամէն տեսակ ասեղնագործուած շրջազգեստներ և ճերմակեղէններ, կանանց և արանց ասեղնագործուած թաշկինակներ եւայլն եւայլն։

Ապսպրանք կ'ընդունինք Սիւրիոյ և արտասահմանի բոլոր քաղաքներէն։

GRASHAM
LIFE ASSURANCE SOC. LIMITED

Ապահովագրուեցէք Անգլիական հանրածանօթ Կրէշամ ընկերութեան, եթէ կուզէք ապահովել Ձեր և Ձեր ընտանիքին ապագան։

Դիմել՝
Մ. Յ Պօղոսեանին
Պ. Ֆիլիպ Տէրունեանի վաճառատունը

Կուզէ՞ք եղանակի յարմար ճաշակաւոր հագուստներ ունենալ, դիմեցէ՞ք
ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ և ԹԷՎՐԻԶԵԱՆ

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ — ՍՈՒԳ ՍԸՐՍՕԳ ԹԻՒ 15 —

Ուր պիտի գտնէք ամէն կողմի նորաձև հագուստներ, թէ պատրաստ և թէ չափի վրայ։
Կերպասեղէնի և քթանի ճոխ տեսակ, չափաւոր գիներով։
Ունի նաև շապկագործութեան ճիւզը, ուր կը պատրաստուին ամէն կարգի եւրոպական շապիկներ և օձիքներ
ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ.

Գ. ԵՐԵՒԱՆԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲԱՐՔ
ԿՕՇԿԱԿԱՐ

Վերջին նորաձեւութեանց և ամէն տեսակ ճաշակի համաձայն կը պատրաստուին տղայոց և կանանց կօշիկներ։ մաքուր, դիւացկուն և խիստ լաւ ապրանքներով։

Գիները չափաւոր են։ առաջին անգամ դիմողներու մասնաւոր զեղչ։ Հասցէ՝

Կուրо Փողոց
Թիւ 136 Պէյրութ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶԱՏՈՒՆ
- Ա. ԱՊԷԼ -

պատրաստէ մեծ խնամքով նորաձեւ լուսերով։ դեղեսական ճարագաս լուսանկարներ։ տղիրնկարներ եւ բարձ փոսքալներ։

իրագործուած է Փարիզի մեծագոյն արուեստատան մէջ

ԴԻՐԱՄԱՏՉԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

rf Զէյթունի փողոց
(9 avenue des Français)

ՅՈՒՆԱՀԱՅ ՏԱՐԵԳԻՐՔ
Բ ՏԱՐԻ 1928

Յառաջիկայ Նոյեմբերի սկիզբը լոյս կը տեսնէ Յունահայ Տարեգիրքը Բ. տարին գրական, գեղարուեստական, Թարգմանչական, գիտական, ազգագրական, ուսումնասիրական էջերով։

Տարեգիրքին համար յատկապէս պատրաստուած է երկարաշունչ ուսումնասիրութիւն մը, Զմիւռնիոյ և Զմիւռնացիոյ գաղութի մասին։

Աշխատակիցներն ու ցանկին մէջ կան յայտնի գրագէտներ։ Թարգմանութիւններ օտար տարազեալ գրողներէ։ կը հրատարակէ նաև 1925-26-27 տարեշրջաններուն Փարիզի գաղութական գոյացմանքներուն մէջ ցուցադրուած և հրցանակներու արժանացած տասնեակ մը նկարներ և գրական ուսումնասիրութիւններ։

Հասցէ՝ Journal «Nor Or» 18 Vonli Athénes.

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

Նայդուհի Դաւիթեան կը փնտռէ իր քոյրը Զարուհի (Հնանիկ-Շէքերճէճեան (անիկ Պէրէճեկեան), և քեռայրը Եղիազ (Տիգրանակերտ) 31) որոնք վերջին անգամ Գրուսայէն մեկնած բլալ կը կարծուին Յունաստան. տուր ունեցողներէն կը խնդրուի գաղթականի մէջնոցս լուր տալ։

Յունաստանի աւելիքէն կը խնդրուի արտատպել։

*** *Տիկին Թագուհի Նալչաճեան կը փնտռէր իր ազգեցիր զաւակը Միսակ Յունանը։ (Տէօրթեօլցի) որ մինչև 1921 Իզմիր կ'գտնուէր։ Իզմիրի պարպումէն վերջ լուր չէ առնուած, կը կարծուի Յունաստան անցնիլ գըտնուիլ։ լուր ունեցողներէն կը խնդրուի իմացնել հետեւեալ հասցէին։*

Dr. Koulakien
Rue Seifi
Beyrouth

*** *Թորոս Ուխճեան կը փնտռէ իր փեսան Սեբաստացի Գաբրիէլ Գարակէօզեանը, որ Փարիզ եկած ըլլալը կը կարծուի։ գիտցողներէ կը խնդրուի իմացնել Պէյրութ փոստարկղ թիւ 567 հասցէին։*

ՏԷՐ և ՏՆՕՐԷՆ՝ Հ. ՊԱԼԵԱՆ